

T.C.
ÇORUM VALİLİĞİ
İl Emniyet Müdürlüğü

Sayı : Z-26119779-35394-62674-2024/01

26/04/2024

Konu : Yönerge (Piroteknik Maddelerin Taşınması,
Saklanması, Depolanması, Satışı ve Kullanılması)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Ülkemizde resmi ve milli bayramlar ile çeşitli açılışlarda, özel günlerde ve kutlamalarda havai fişek diye tabir edilen piroteknik maddelerin kullanımında önemli miktarda artış olduğu görülmektedir. Bu maddelerden şenlik ve işaret fişegi olanların son zamanlarda bazı illegal toplumsal olaylarda güvenlik güçlerine karşı kullanıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, bu maddelerin satış ve kullanımına ilişkin usul ve esasların mevzuatta açıkça belirlenmemiş olması, izinsiz ve usulüne aykırı kullanım, güvenlik önlemlerinin alınmaması gibi nedenlerle piroteknik maddelerden kaynaklanan yaralanma ve ölüm olaylarında artış olduğu gözlemlenmektedir. Ayrıca, bu maddelerin izinsiz, zamansız veya uygunsuz yerlerde kullanımından ötürü halkımızda korku, heyecan ve panik yaşanmakta, halkın can ve mal güvenliği tehlikeye girmektedir.

(2) Ülkemiz genelinde, sivil kullanım amaçlı patlayıcı madde iş ve işlemleri halen 6551 sayılı Kanununun 2 nci maddesi hükmüne istinaden hazırlanmış olan 87/12028 sayılı “Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi, Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük”, 2023/09 sayılı “Sivil Kullanım Amaçlı Patlayıcı Madde İşlemleri Genelgesi” ile diğer mevzuat hükümleri kapsamında yürütülmektedir. Piroteknik maddelerin; üretilmesi için işyeri kurulması ve işletilmesi, üretilen maddelerin ambalajlanması, taşınması, saklanması, depolanması, ithali, satışı, kullanılması, yok edilmesi, denetimi ile ilgili işlemler, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre yerine getirilmektedir.

(3) Bahsi geçen aksaklıkların anılan mevzuat hükümleri kapsamında giderilmesi bağlamında; Çorum il sınırları içerisinde düğünler, özel günler, kutlamalar ve çeşitli etkinliklerde şenlik ve işaret fişekleri (havai fişek vb.) gibi piroteknik maddelerin kullanılması, bu maddelerin ilimiz sınırlarında saklanması, depolanması ve satışı gibi işlemlerin mevzuatta açıkça belirlenmiş olan kurallara göre gerçekleşmesini sağlamak amaçlanmıştır.

(4) Bu yönerge, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak hareket edilmesini önlemeyi, mevzuat hükümlerine aykırı olarak hareket edilmesi halinde ise gerekli yaptırımın uygulanmasını kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu yönerge;

- a) 6551 sayılı Barut ve Patlayıcı Maddelerle Silah ve Teferruatı ve Av Malzemesinin İhisarından Çıkarılması Hakkında Kanun,
- b) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu,
- c) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu,
- ç) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu,
- d) 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu,
- e) 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanunu,
- f) 2872 sayılı Çevre Kanunu,

- ğ) Bakanlar Kurulunun 14/08/1987 tarih ve 12028 sayılı Kararına istinaden 29/09/1989 tarih ve 19589 sayı Resmi Gazetede yayımlanan Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi, Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük,
- h) 19/09/1989 tarih ve 20287 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Patlayıcı Maddelerin Yok Edilmesi Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik,
- ı) 11/07/2002 tarih ve 24812 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Patlayıcı Madde Ateşleyici Yeterlilik Belgesinin Verilmesi Esas ve Usullerinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik,
- i) 30/11/2022 tarih ve 32029 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği,
- j) İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 2004/84 sayılı Genelgesi,
- k) İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 25/04/2023 tarih ve 2023/09 sayılı Sivil Kullanım Amaçlı Patlayıcı Madde İşlemleri Genelgesi,
- hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu yönergede yer alan;

a) Piroteknik (pyrotechnic) maddeler: Şenlik ve işaret fişekleri ile oyun ve eğlence aracı olan; ısı veren reaksiyonların bir sonucu olarak ısı, ışık, ses, gaz veya duman ya da bunların birleşimi yoluyla bir etki oluşturmak için tasarlanan madde ya da maddelerin karışımı sonucu elde edilen patlayıcılarıdır. Piroteknik maddeler; şenlik ve işaret fişekleri ve oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı maddeler şeklinde iki kısma ayrılmıştır.

aa) Şenlik ve işaret fişekleri: İçeriğinde genellikle efekt malzemesi olarak alüminyum tozu, boya, fosfor, klorat gibi maddelerin, yakıt olarak da genellikle barut ve türevlerinin bulunduğu eğlence amaçlı ses ve ışık çıkartmak için dizayn edilen piroteknik maddelerdir. Şenlik ve işaret fişekleri sınıfında; işaret ve aydınlatma fişekleri, havai fişekler, demir yollarında uyarı amacıyla kullanılan kestane fişekleri, sis bombaları, roma kandili, gök bombası, el maytabı ve çanak maytabı gibi her türlü maytapları, şerit, işaret, aydınlatma fişekleriyle veri işaret fişekleri, patlaklı ve yıldızlı roketler, sinyal, gök yıldızlı ve kestaneli bombalar, renkli ve renksiz duman ve sis bombaları, hakem bombası ve yer topları gibi her türlü piroteknik bombaları, ateş çemberi, rozet güneşi, kayaş güneşi gibi her türlü döner mamuller, altın veya gümüş yağmuru, serpantin, mızrak, çin ateşi gibi diğer şenlik malzemelerini vb. maddeler sayılabilir.

ab) Oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı maddeler: İçeriğinde genellikle karabarut, florat veya fosfor karışımı bulunan ses ve ışık çıkartması amacıyla tasarlanmış küçük ebatlarda üretilen piroteknik maddelerdir. Bunlara; çeşitli şekillerde bulunan volkan, kız kaçırın, maytap, torpil, tabanca mantarı, adi firfir, şelale, kağıt ve mukavva kapsülleri, şenlik mumu gibi isimler verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Bulundurma, kullanma ve satış ile ilgili genel hükümler

MADDE 4- (1) 87/12028 sayılı Tüzüğün 83 üncü maddesinde, izin belgesinde belirtilen en yüksek miktarlara göre patlayıcı maddeleri kullanacak, satacak ve tüketecek olanlar üç gruba ayrılmıştır.

a) Birinci grup: Perakende satıcılar, kuyucular ve az miktarda patlayıcı madde kullananlar depo kurmak zorunda değildirler. (Brüt 5 kg şenlik ve işaret fişegi bulundurabilirler.)

b) İkinci grup: İki tondan az patlayıcı madde depolayacak olan satıcılar, taş ocakları, çimento fabrikaları, küçük maden ocakları işleticileri, kanal açma, tarıma elverişli saha hazırlama işlerini yüklenenler gibi tüketiciler.

c) Üçüncü grup: İki ton ve daha çok patlayıcı madde depolayacak satıcı ve tüketicilerle, maden işletmeleri ve stok amacıyla kurulmuş büyük dağıtım merkezleridir.

Piroteknik maddelerin satışı ve bildirimini

MADDE 5- (1) Oyun ve eğlence aracı olan piroteknik maddelerin satışı, Tüzüğün 93, 116 ve 117 nci maddelerinin yanı sıra, 1. gruba giren satıcılar, oyun ve eğlence aracı olan piroteknik maddeleri üzerinde etiketi bulunan, çelikten yapılmış özel kasa, sandık ya da dolapların kapasitesi kadar bulundurulabilir ve satılabilirler.

(2) Oyun ve eğlence aracı olan piroteknik maddelerin 18 (onsekiz) yaşından küçüklere ve 1. grup patlayıcı madde satın alma ve satış izin belgesi olmayan yerlere oyun ve eğlence aracı olan piroteknik maddelerin satılması yasaktır.

(3) Şenlik ve işaret (havai) fişeklerinin satışı Tüzük ve 2023/9 sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesi gereği, şenlik ve işaret (havai) fişeklerinin satışı; piroteknik madde işletme (üretim ve satış) izni bulunanlara, işyerlerinde bir defada brüt 5 kg'dan fazla şenlik ve işaret fişegi bulunduramayacakları dikkate alınarak 1. grup satıcılara, 2 ve 3. grup piroteknik madde satış izni bulunanlara veya kullanımı için mülki idare amirliğinden izin almış 18 (onsekiz) yaşından büyük ve A sınıfı ateşleyici yeterlilik belgesine sahip kişilere izin belgesinde yazan miktar kadar yapılabilir.

(4) Bakkal, market, pastane, kırtasiye, oyuncakçı ve hırdavatçı gibi işyerlerinde oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı maddeler ile şenlik ve işaret fişeklerinin satışı yapılmayacaktır.

(5) 1. grup patlayıcı madde satın alma ve satış izin belgesi bulunanlar satış yaptıkları piroteknik madde cinsinden patlayıcı maddeleri kime ne kadar sattıklarını takip eden ayın ilk haftası mülki amirliğe bildirimde bulunacaktır.

Şenlik ve işaret fişeklerini kullanma

MADDE 6- (1) Şenlik ve işaret fişeklerini kullanacakların yerel mülki amirlikten izin alması zorunludur. İzin talebi, kullanımdan en az 72 saat önce yapılmalıdır. Söz konusu iznin alınabilmesi için başvuru dilekçesine eklenmesi gereken belgeler şunlardır;

a) Talep sahibinin vereceği, kullanılacak piroteknik maddenin cinsini, miktarını, yeri ve zamanı, kullanacak olan kişileri ve hangi amaçla kullanılacağını da belirtir dilekçe,

b) Süresi geçerli A sınıfı ateşleyici yeterlilik belgesi,

c) Ateşleme işini yapacak olanların, bu maddelerin kullanılmasında doğabilecek her mesuliyet ve sorumluluğu kabul ettiklerine dair noterden verecekleri taahhütname,

ç) Bu maddelerin naklini talep sahibinden başkası yapacaksa, nakil görevlilerine verilecek nakilci vekâletnamesi,

d) Nakil görevlilerinin, bu maddeleri taşıma esnasında doğabilecek her türlü mesuliyet ile sorumluluğu kabul ettiğine dair noterden vereceği taahhütname,

e) Piroteknik maddeleri kullanacak gerçek veya tüzel kişi tarafından alınacak tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigorta poliçesinin aslı ve fotokopisi,

f) Piroteknik maddeleri nakledenlere ait nakilci güvenlik belgesi fotokopisi.

(2) Bu belgelerin tamamlanmasından sonra bu maddelerin kullanılacağı yer bakımından genel güvenlik ve asayiş yönünden sakıncasının bulunup bulunmadığı araştırılacak ve sakınca bulunmadığının anlaşılması halinde yerel mülki amirlikten onay alınacaktır.

Oyun ve eğlence aracı olarak kullanılan piroteknik maddelerin kullanımı

MADDE 7- (1) Oyun ve eğlence aracı olarak kullanılan piroteknik maddelerin kullanımında çocukların sağlığı açısından tehlikeli olduğu Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Kararı ile ortaya konulan ve özellikle küçük çocuklarda zehirlenmelere, yanıklara kalıcı ve geçici görme ve işitme kaybına yol açabildiğinden bu maddeleri, 18 (onsekiz) yaş ve üzerindeki kişiler, satmaya yetkili yerlerden satın alarak kullanabilirler. Bu maddelerin satışı ve kullanımı için A sınıfı ateşleyici yeterlilik belgesi aranmaz.

(2) Oyun ve eğlence aracı olarak kullanılan piroteknik maddeler, gün içerisinde havanın kararmasına kadar 18 (onsekiz) yaş ve üzerindeki kişilerce bulundurulabilir ve kullanılabilir.

(3) Ayrıca 1.grup perakende patlayıcı madde satın alma ve satış izin belgesi bulunan satıcılarda bulundurulabilir ve satılabilir ancak havanın kararmasından sonra bu maddelerin, yetkili

idarece verilmiş satış izin belgesi bulunmayan şahıslarca bulundurulması, satılması ve kullanılması yasaktır.

Havai fişeklerin atış şekli

MADDE 8- (1) Havai fişeklerin atış esasları aşağıda düzenlenmiştir.

a) Ulusal bayramlar, milli günler, mahalli kurtuluş günleri, ulusal ve uluslararası toplantı ve kongreler gibi istisnai durumlar dışında havai fişek atımına izin verilmeyecek, izin verilmesi durumunda 125 liği (5 inch) geçmeyecektir.

b) Halkın topluca bulunduğu alanlarda kesinlikle atım yapılmayacak, havai fişek gösterilerinde can ve mal güvenliği açısından güvenlik çemberinin yarıçapı, fişegin yükseliş mesafesinin iki katı olacaktır. Atış, uygun bir platform üzerinden yapılacaktır.

c) Havai fişek gösterileri 19.00 ile 24.00 saatleri arasında yapılacaktır.

ç) Piroteknik maddelerin ateşleme işi, A sınıfı ateşleyici yeterlilik belgesi olan bir sorumlu tarafından yapılacak olup, belgesi olmayan kişilere kesinlikle atış yaptırılmayacak ve izin verilmeyecektir.

d) Ateşleme işini bizzat yapacak olanların ayırt edilmelerini kolaylaştırmak için reflektörlü ikaz yeleşği, koruyucu gözlük ve başlık giymeleri gerekmektedir.

Havai fişek atılmasının yasak olduğu yerler

MADDE 9- (1) Aşağıda belirtilen yerlerde havai fişek atımı yasaktır.

a) Petrol, gaz, doğalgaz, trafo dağıtım şebekesi bulunan yerlerde,

b) Kolayca tutuşabilecek ağaçlık alan ve çevresine yakın yerlerde,

c) Kamuya ait açık alanlar yol ve oturma alanları, atış alanı kapsamı dışında olup bu alanlarda atış yapmak yasaktır.

Piroteknik maddelerin kullanımına ilişkin ilave tedbirler

MADDE 10- (1) Piroteknik maddelerin kullanılacağı yer veya kullanılacak miktar göz önünde bulundurularak mülki amirlikçe gerekli görülen hallerde aşağıdaki ilave tedbirler alınacaktır;

a) Daha fazla yangın tüpü, yangın kovaları ile yeterince su ve kum bulundurulması,

b) Ambulans bulundurulması,

c) İtfaiye bulundurulması,

ç) Piroteknik maddelerin kullanılacağı alana görevliler haricindekilerin girmesini engelleyecek şekilde şerit veya bariyer ile tecrit önlemi,

d) Piroteknik maddelerinin kullanılacağı alanda özellikle yanık tedavi malzemelerini içeren ilk yardım çantası vb. emniyet tedbirleri,

e) Piroteknik maddelerin devrilmemesi için sabitlenmesi veya desteklenmesinin sağlanması.

Muhafaza

MADDE 11- (1) Piroteknik madde üreticileri ile 2. ve 3. grup satıcılar ürettikleri piroteknik maddeleri, tüzükte belirtilen depolarda muhafaza etmek zorundadır.

(2) 1. grupta yer alan perakende av bayilerinin depo kurma zorunluluğu olmamakla birlikte, perakende av bayileri ile piroteknik madde satış izni bulunan işletmeler, patlayıcı maddeleri içleri uygun bir malzemeyle ateşe dayanıklı hale getirilmiş, üzerinde etiketi bulunan, çelikten yapılmış özel kasa, sandık ya da dolaplar içinde saklamak ve yangın çıkması halinde bu patlayıcı maddeleri derhal uzak ve güvenli bir yere taşıyacak şekilde muhafaza etmek zorundadırlar.

(3) Oyun ve eğlence aracı olan piroteknik maddeleri 1., 2. ve 3. grup patlayıcı maddeleri satış izni bulunanlar cinslerine göre ayrı ayrı yangına dayanıklı sandık, kasa, dolap ve bölümlere yerleştirmek şartı ile izin belgesi talebinde beyan ettikleri miktarda bulundurabilirler.

(4) 1. grup perakende av bayileri brüt 5 kg'a kadar şenlik ve işaret fişegi bulundurabilirler. Brüt 5kg'dan fazla şenlik ve işaret fişegi satışı yapmak istemeleri halinde depo kurmak zorunda olup, işin geçici olması halinde, izin belgeli bir depo sahibinden depo kiralayabilirler. Kamu kuruluşları dışında kalanlar kira sözleşmelerini veya muvafakatnamelerini noter önünde yapmak zorunda olup depolarında veya muvafakat aldıkları, kiraladıkları, depoda muvafakat verilen miktar kadar muhafaza

edebilirler. Bunlar kiraladıkları veya kurdukları depolarından brüt 5kg'dan fazla satış yapmak istediklerinde 87/12028 sayılı Tüzüğün 53 üncü maddesi gereği yerel emniyet makamlarından imkan olmadığı takdirde yerel ilçe jandarma komutanlıklarından taşıma izin belgesi almak zorundadırlar.

(6) Yangın çıkması halinde bu patlayıcı maddeleri derhal uzak ve güvenli bir yere kolayca taşıyabilecek şekilde muhafaza edeceklerdir.

(7) Piroteknik maddelerin yetkili idarece verilmiş, depolama ve satış izin belgesi olanlar dışında, bakkal, pastane, hırdavatçı, kırtasiyeci, oyuncakçı, seyyar olarak satış yapan tablacılar ve benzeri yerler ile fuar, pazar ve panayır alanlarında açılan standlarda bulundurulması, depolanması ve satışı yasaktır. Bu tür maddeleri yetkili idarece verilmiş satış ve depolama izin belgesi olmadan elinde bulunduranlar kendilerine yapılan tebliğ tarihinden itibaren 15 (on beş) gün içerisinde, aldıkları yere iade edecekler veya izin belgeli bir depoya geçici olarak nakledecekler, bunların mümkün olmaması halinde ise piroteknik maddeleri perakende satın alma ve satış izin belgesi veya av malzemeleri satıcılık bayilik belgesi olan bayilere devredeceklerdir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Cezai Hükümler

Yaptırım

MADDE 12- (1) Şenlik ve işaret fişekleri ile oyun ve eğlence aracı olarak kullanılan piroteknik maddeleri 18 (onsekiz) yaşından küçüklere satanlar hakkında Valiliğimizce, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 66 ncı maddesinin vermiş olduğu yetkiye dayanarak 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi gereğince cezai işlem yapılacaktır.

(2) Satılmasına ve bulundurulmasına izin verilmeyen izin belgesi bulunmayan bakkal, pastane, hırdavatçı, kırtasiyeci, oyuncakçı, seyyar olarak satış yapan tablacılar fuar, pazar ve panayır alanlarında açılan stantlarda oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı madde ile şenlik ve işaret fişeklerini bulunduranlar ve satanlar hakkında Valiliğimizce 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 66 ncı maddesinin vermiş olduğu yetkiye dayanarak 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi gereğince cezai işlem yapılacaktır.

(3) Şenlik ve işaret fişeklerinin kullanılmasına ilişkin saatlere uymayanlar hakkında Valiliğimizce 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 66 ncı maddesinin vermiş olduğu yetkiye dayanarak 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi gereğince cezai işlem yapılacaktır.

(4) Bu yönergede belirtilen hükümlere uyulmaması halinde, zabıta tarafından derhal men edilecek ve tespit edilen uygunsuzluğun konusuna göre; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 170 , 171 ve 174 üncü maddeleri, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 18, 32 ve 36 ncı maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 ve 66 ncı maddeleri, 2872 sayılı Çevre Kanununun 14 ve 20 nci maddeleri, 87/12028 karar sayılı Tüzüğün 129 uncu maddesi, Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 14 üncü maddesi ile Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği gereğince adli ve idari işlemler yapılacaktır.

(5) Ayrıca satılmasına bulundurulmasına izin verilmeyen piroteknik maddelerin, izin belgesi olmayan yerlerde bulunduğu tespiti halinde; bu maddeleri kendilerine verilen süre içerisinde aldıkları yere iade edecekler veya kiraladıkları izin belgeli bir depoya nakil edeceklerdir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Yönergede hüküm bulunmayan haller

MADDE 13- (1) Bu yönergede tereddüt edilen hallerde Vali'nin emrine göre hareket edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Yönerge Çorum Valisi tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Yönerge hükümlerini Çorum Valisi yürütür.

GEÇİCİ MADDE 1- (1)Yönergenin yürürlüğe girmesine müteakip, bu hükümlere aykırı olarak bakkal, pastane, hırdavatçı, kırtasiyeci, oyuncakçı, seyyar olarak satış yapan tablacılar, fuar, pazar ve panayır alanlarında açılan stantlarda oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı madde ile şenlik ve işaret fişeklerini bulunduran işyerleri, bu yönergenin yayımlanmasına müteakip 30 (otuz) gün içerisinde bu tür maddeleri derhal aldığı yere iade edecekler, bunun mümkün olmaması halinde ise piroteknik maddeleri perakende satın alma ve satış izin belgesi veya av malzemeleri satıcılık bayilik belgesi olan bayilere devredeceklerdir. Aksi yönde hareket edenler hakkında gerekli yaptırım uygulanacaktır.

Yukarıda belirtilen kanun, yönetmelik, tüzük ve genelge maddelerine istinaden adli ve idari işlemlerin yapılacağı yerel basın ve yayın organları vasıtasıyla halkımıza ilan edilmiştir.

Takdir ve tensiplerinize arz ederim.

OLUR

26/04/2024
Doç.Dr. Zülkif DAĞLI
Vali